

L'ex-libris en el temps de l'ordinador

En el curiós clima que vivim de recuperació intermitent de signes del passat, sembla que ara li ha tocat el torn a l'oblidat Ex-libris.

A Palamós, el fons d'ex-libris donats al Museu Municipal per l'alemany Hug Sanner ha estat exposat públicament. Amb aquest motiu, Mireia Serra ha promogut un projecte pedagògic que ha posat en contacte amb el món dels ex-libris els alumnes d'EGB i de BUP de la vila, els quals han dissenyat i exposat un conjunt de més de cinc-cents ex-libris personals.

A Sant Feliu de Guíxols, i en el marc també recuperat del Monestir, s'ha celebrat una exposició d'ex-libris guixolencs i s'han organitzat dos col·loquis sobre la seva història i les seves implicacions pedagògiques.

Darrerament, el Museu de les Arts Gràfiques de Barcelona ha acollit un centenar d'ex-libris dissenyats i realitzats per l'artista olotí Miquel Plana, destinats a enriquir el ja notable fons del Museu. Amb aquest motiu, la seva directora, Pilar Vélez, ha constatat que els ex-libris viuen a casa nostra «una forta revifalla». Efectivament, fa poc que s'ha fundat l'Associació Catalana d'Ex-libristes, i apareixen actualment a Barcelona dues publicacions especialitzades.

A Girona, l'ex-librisme compta amb alguns col·leccionistes notables. En una mostra d'afecionats, mossèn Josep M. Taberner hi exhibia fa poc una selecció dels seus. L'any 1985, Joaquim Pla i Dalmau va publicar al *Diari de Girona*, durant vint setmanes consecutives, una interessantíssima *Galeria d'ex-libris gironins* amb mostres de totes les èpoques i de tots els estils.

Aquestes obres gràfiques, que neixen a l'Alemanya del segle dotzè i que es consoliden després del 1400 amb la invenció de la

impresma, han reflectit, com un petit mirall, els criteris estètics i morals de cada moment històric, perquè van passar

del simple contingut heràldic a

la plenitud d'una imatge artística que culmina amb el decorativisme i el simbolisme de l'*Art Nouveau*. Entre nosaltres, l'esclat dels millors ex-libris coincideix amb els anys del Modernisme i s'apaga lentament per convertir-se poc a poc en una estampa de connotacions elitistes i nostàlgiques. Ara, però, en temps de decadència dels llibres i del triomf de l'ordinador, sembla com si l'ex-libris es prengués una petita venjança i volgués tornar a condecorar les guardes dels volums amb un signe de pertinença, de reconeixement i de prestància. Aquesta és una distinció que requereix la noblesa del paper imprès, i que mai no podrà ser atorgada a les verdes pampallugues de les pantalles informàtiques.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ